

ի գերեզմանն, և տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային անդ. և Վարչամակն՝ որ էր ի գլուխ նորա՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ ի մի կողմն (P. T. S. հատ. Ը. էջ 419-20):

Քրիստոսի Վարչամակը, կ'երևի թէ ուրիշ սրբութեանց հետ յետոյ տարուած է Հայաստան, ինչպէս կը կարդանք հետեւեալը. «այլ Յօհաննոյ վանքն ուր կայր Վարչամակն Քրիստոսի, և սուրբ բեւեռն աջոյ ձեռին, և սուրբ աջն նախաժկային, և բ. կողքն սուրբ Կարպետին» (Բ. Ե. Վ. Վար. Ա. էջ 505): Յօհաննոյ վանքին ճակատը քանդակուած էր Քրիստոսի Վարչամակին պատկերը: «Ի գաւառն Խութայ կայ սուրբ բեւեռն Քրիստոսի, ներկեալ արեամբն Քրիստոսի» (անդ, էջ 516):

Խաչիկ Ա. կաթողիկոսի 976ի կոնդակէն կը տեղեկանանք որ Մաղարտայ ուխտի եկեղեցւոյն մէջ կային «սեւեռեալ բեռնոն քաղկացն Յիսուսի», և անոր հետ «յարքայական թագից փուշ սրակիւն ճիւղ մի» (Սխալիսն, էջ 516): Նմանապէս Յովհաննավանից մէջ կը պահուէր «մասն ինչ ի փուշ սրակիւն Քրիստոսի», զոր թուրքերը ժէ. դարուն սկիզբն իրենց ասպատակութեան պահուն կորուսին, կ'ըսէ Առաքել պատմիչ (էջ 59): Միւսնոյն վախճանին կը վիճակի նաեւ «Վարչամակ երեսացն Քրիստոսի» այն որ գերեզմանին մէջ կը ծածկէր իր գլուխը, և որ կը մեծարուէր նոյն մենաստանին մէջ (անդ): Նարեկացին կը գրէ թէ Ապարանից խաչին հետ Բիւզանդիոնէն բերած էին նաեւ «զբնաւին վկայս կեցուցիչ մահու վշտացն Յիսուսի», որ էին Ծննդեան խանձարուրքը, Վերնատան ախածաւնիլն, ծաղրական ծիրանիլն, փշեղիւն պսակը, բեռնը՝ որով խաչին գամուեցաւ, և սպունգը՝ որով քացախն